

Вяра

Не трябва да се отчайваме за спасението си

БЕСЕДА ЗА ПОКАЯНИЕТО ОТ СВЕТИ АМФИЛОХИЙ
ИКОНИЙСКИ:

Защо вие, синове на истината, които пребивавате в Светата Съборна Църква, не преставате да скърбите? Ако за това има някаква причина, то кажете, открийте ми я като възлюбени чедо на изпълнен с любов баща, за да получите утеха.

Свети Амфилохий, епископ Иконийски.
Стенопис от църквата "Спасител" в
Кучевище, област Македония. 1330 - 1340-
те години

Защото не подобава тези, които от самото си рождение са се облекли чрез светото Кръщение в Христа, нашия истинен Бог, да се измъчват и терзаят от скръб. Да не бъде това! Преблаженият Павел ни заповядва непрестанно да се радваме като казва: „Радвайте се винаги в Господа и пак ще кажа:

радвайте се. Вашата кротост да бъде известна на всички човеци”. (Филип. 4:4-5).

И тъй, коя е причината за вашето униние? Изяснете ми, макар че още преди да сторите това, аз ясно я разбрах — Бог я откри на моето неразумие. Зная, зная, че завистливият дявол надига буря от смущение в сърцата ви с нечисти и скверни помисли и помрачава вашия душевен разум. На едни внушава нечестиви хули и всякакви ужасни и нелепи мисли. У други влага ереси и мрачни чувства — така той, злобният, изопачава пред тях тайнствата на вярата. Едни скланя към тщеславие, а други надига срещу светите икони, които хули като безполезни и ненужни. Някои подстрекава към любодееяние, сладострастие и други гнусни пороци. По време на молитва, най-вече в църква, наранява сърцата на малодушните хора, които нямат сили да му противоборстват. Други пък довежда до неверие в безсмъртната и животворяща Евхаристия и ги разкъсва от съмнения, внушавайки им, че това са обикновен хляб, обикновено вино и нищо повече.

Тъмният демон навява така усърдно всички тези престъпни мисли с цел по някакъв начин да хвърли човешките сърца в нетърпима печал и скръб, от скръбта да ги доведе до охладняване и нерадение, а от нерадението — до отчаяние. Но умолявам ви, свято паство на великия Пастир Иисус Христос, не спирайте дълго вниманието си върху внушенията, всявани от демона, и не ги превръщайте в предмет на вашите размишления. Понеже, ако не осъществите на дело онова, което дяволът внушава в мислите ви, ако не приведете в действие навяваното от него във вашите души, то семето на врага веднага ще бъде стъпкано.

Защото човек, който слуша Писанието и се поучава от него, но не изпълнява наученото, потъпква Божественото семе. Така и онзи, който макар (по немощ) и да допуска в себе

си съблазните на дявола, но нищо от внушаваното не изпълнява, такъв стъпква семето на дявола. Понеже свят е не този, който слуша Писанието, но не изпълнява заповяданото, а онзи, който слуша и изпълнява. Също така още не е грешник този, който чува внушенията на дявола, но не ги изпълнява, а онзи, който ги приема и изпълнява. Защото каква полза ще имаш, ако всяка година сееш, а нищо не пожънваш? Само ще се трудиш и нищо повече. А дяволът се нечисти мисли, внушава страшни хули, за да те блъсне в бездната и да те предаде в ръцете на твоите врагове. Защото врагове на тъмните демони сме ние. Повече от всичко те ненавиждат християнския род, понеже единствено той отхвърля тяхната измама.

Затова, когато дяволът ти навява греховни помисли, внимавай да не се съблазниш. Защото той сее, за да пожъне. Но дори да се случи да приемеш неговото семе, т. е. злите помисли в себе си, то умъртви ги с упражняване в Божието слово, с духовно бодърстване, със страх от смъртта, с трепетно помнене на Съда. Тогава дяволът ще пожъне слама и прах. Като се противиш по този начин на нечистите помисли, то без съмнение ще победиш. Знай, че този лют звяр, като види, че човек, макар и да допуска у себе си лошите помисли, нищо лошо от тях не изпълнява, се задоволява и с това — да го хвърли в скука и униние. Тогава той си казва: „Макар този да не изпълнява онова, което му заповядвам, но на мен ми е достатъчно, че терзая сърцето му“.

И тъй, възлюбени чедра, отци, майки и братя! Пазете се занапред от тези вражески мрежи. Да не изпадаме в униние, когато често сме уязвявани от лошите помисли поради нашето помрачение и съблазните на демоните. Но нека по-скоро се радваме и веселим, като (противно на внушаваните съблазни) вършим духовни дела с надеждата, че днес или утре ще се преселим в Небесното царство.

Когато дяволът непрестанно те примамва с някой греховен помисъл, ти не скърби за това и нека сърцето ти не отслабва. Не разследвай подробно с ума си неговите хитрости. Но по-добре с негодувание го нападни и му кажи: „Всичкото зло, към което ти ме подстрекаваш, о, дяволе, Господ Бог ще разбие в главата ти, понеже то от теб произлиза и на теб ще бъде вменено за грях в Съдния ден. Защото Бог вижда откъде се ражда коварството." Кажи така, без да изследваш повече с ума си лошите помисли. Но когато се случи да изпълниш внушенията на дявола, тогава скърби, съкрушавай се, плачи, понеже с това ти се устремяваш към вечния огън.

Ако пък дяволът не престава да те съблазнява с помисли, но ти ги отхвърляш и не ги изпълняваш на дело, тогава защо да униваш? Защо да скърбиш? Не бой се! Никой от благоугодилите на Бога не е избегнал мисловната бран. На нея са били подложени и светите мъченици, на които дяволът също е нашепвал подобни (изкусителни) помисли, но те оставали непобедими. Мъчителите им казвали: „Отречете се от Христа!" А те отвръщали: „Не, Господи Боже наш! Да не бъде това, ние да се отречем от Твоята благост!" Нима поради това, че с ушите си са слушали заповедта да се отрекат от Разпнатия, те са претърпели някаква вреда или са се отклонили от истинския път? Нима това им е било вменено за грях? Не, не може да мислим така. Ако те, след като са чули тези нечестиви слова, ги бяха изпълнили, то тогава справедливо биха заслужили осъждане. Но понеже не са се подчинили и не са се отрекли от Христа, затова те не само не са били осъдени, но нещо повече — получили са прекрасни венци от Христа, нашия Бог.

И тъй, възлюбени! Когато сатаната започне да те смущава и да ти казва: „Иди и се предай на сладострастие!", тогава отвърни се от него и кажи: „О, Господи Боже, не допускай да стане това!" Ако той ти внушава: „Иди и наругай еди-кого си!",

помоли се пак: „Не допускай това, Господи Боже!" Ако пък те подучва и ти говори: „Погуби този или онзи!", отново кажи: „О, Господи Боже, не допускай да стане това!" Когато пък разпалва душата ти с огъня на завистта, веднага отскочи от него. Ако ли пък те тласка към гняв, не го слушай. Когато те подстрекава към бунт, не му отговаряй и с това ти вече си победил противника! Смутих се, (е писано), и не казах нищо (Пс. 76:5 — по слав. прев.). Ако пък те улавя с унииение заради твоето падение, стой мъжествено. Ако те призовава към тщеславие, то ти, като грешен и нещастен, му се надсмей и смири душата си. Защото дяволът често пъти вдъхва тщеславие дори у онези, които нищо добро не са сторили.

Ако дяволът те примамва към гордост, спомни си кой е той и откъде е паднал, а също и това, какво представлява човекът. Лежейки в гроба, той издава смрад, по-неприятна от всяко животно. Гордостта се състои в това, да се гнусиш от бедните и от твоите роби и от тези, които ти служат, понеже са облечени в дрипи. Ако неистовият враг те подтиква към любострастие, удържи ръката си. Защото мнозина, които лукавият не е могъл да хвърли в явен блуд, ги е поразил още по-силно чрез тайно любодеяние.

Дяволът е безсрамен и по всякакъв начин изкушава човека. И когато види, че някой е обхванат от страст, напада го и с оръжието на тази страст го умъртвява. Затова, когато той забелязва в теб сребролюбие, то, ако имаш злато или сребро, побързай да дадеш излишното на бедните. И като правиш това, не се тревожи ни най-малко за живота си. Защото за теб ще се грижи и промишлява до последния ти дъх Бог, Който в лицето на бедните приема твоя дар. Ако пък нямаш нищо, а дяволът воюва против теб, като иска да направи душата ти сребролюбива, то ти не се стреми да събираш с неправда богатство и да крадеш чуждото. Защото, ако отхвърлиш злото внушение, това може да стане блага

причина да бъдеш оправдан на Съда.

Ако пък дяволът разпалва в теб вражда против твой брат, като възбужда в сърцето ти неукротима ярост, нетърпение, отмъстителност и неудържим стремеж към беззаконие, пази се да не паднеш в тази сляпа страст, която непрестанно гризе човека. Но принуждавай сърцето си към молитва за тези, които те оскърбяват, и веднага ще се скрият, победени от теб, злобата, ненавистта и всичко сродно и подобно на тях. Така са побеждавали тази страст всички, които са благоугодили на Господа. Изобщо, ако дяволът те подстрекава към нещо, веднага му се противопостави и му кажи: „Не, никога няма да стана толкова беззаконен изпълнител на твоите зли съвети!“ Защото — знай и помни — цялото зло, което нахлува в мислите ти всеки ден и час, посява в теб по древния си обичай сатаната, който се старае с хитрост тайно да измами твоите чувства и после да те хвърли в пропастта.

Но може би ти ще попиташ: „Ако дяволът вече е успял да посее в мен всички тези страсти, то какво да правя, след като съм обременен и притиснат от толкова много беззакония?“ Кай се, брате, труди се в духовни подвизи и отново ще бъдеш въздигнат в предишното си състояние. Но ти ще кажеш: „Съмнявам се дали ще бъде прието моето покаяние, защото оскверних светото Кръщение и очерних богоизтъканата одежда“. Възлюбени, знай, че си осквернен. Но покаяй се и аз твърдо вярвам, че ще бъдеш отново приет... Затова с упование се разкай и ще получиш прошка от Този, Който има власт на земята да прощава греховете.

„Но що е покаяние? — ще запиташ. — Аз нямам ясно понятие за него, понеже никога не съм се каял.“ Искаш ли да ти обясня в какво се състои то? — Не вкусвай неумерено храна, подобно на безсловесните; не се опивай всекидневно; обикни поста, сълзите; прилепи се по-силно към молитвата;..

Не слушай онези, които ти казват: „Каква полза има, ако цял ден се молиш?" Така дяволът учи някои да говорят, та съвсем да обезсили духа на молящия се. Защото този род — на страстите и демоните — с нищо друго не може да бъде изгонен, освен с молитва и истински пост (Мат. 17:21, Марк. 9:29)... Но аз ще ти докажа и по друг начин, че не трябва ни най-малко да се отчайваш за своето спасение. Ще ти разкажа случай от книгите на светците, прославили се със своето подвижничество.

Един достоен за удивление старец разказваше, че някой си брат бил побеждаван от демона на блуда до такава степен, че много често падал в този грях, но също толкова често умилюствявал Господа със сълзи и молитви. Обаче след покаянието, подтикван от навика, той отново падал в греха. Но веднага след падението отново отивал в църква и там, гледайки драгоценното и славно изображение на нашия Господ Иисус Христос, падал ничком пред него с горчиви сълзи и говорел: „Господи, помилвай ме! Премахни от мен това страшно изкушение, защото съм побеждаван от него и жестоко съм нараняван, пленен от горчилката на удоволствието. Не мога аз, грешният, дори да погледна с дръзновение към Твоето свято изображение, о, Владико, и да видя медоточната красота на Твоето лице, та сърцето ми, като Те гледа, да се възвесели!" След тези думи той излизал от църквата и пак падал в същата пропаст. Обаче и тогава не се отчайвал, но тичал отново в храма и, както всеки път, викал към човеколюбивия Господ. Така той правел много години — не преставал да греши, но не преставал и да се разкайва.

Веднъж този човек дал такъв обет пред милосърдния Бог: „Господи, отсега нататък Ти ми бъди поръчител в това, че повече никога няма да извърша този грях. Само, Благий, прости ми греховете, които съм извършил от началото досега". След като сключил такъв страшен договор с Бога, той пак

съгрешил. Тук ясно се вижда неизказаното Божие човеколюбие и безкрайната Му благост, която търпеливо понасяла безмерните престъпления на брата и търсела с голямо милосърдие неговото покаяние, очаквайки той да възненавиди докрай греховния си навик. И трябва да се има предвид, че не година, не две, не три, но десет и дори повече години братът прекарал в такъв живот.

Виждате ли, възлюбени, безмерното търпение и безкрайното човеколюбие на Господа, как Той винаги проявява дълготърпение и милосърдие, понася отново и отново нашите ужасни беззакония? И то тогава, когато ние, жалките, се надсмиваме над Него! Тук може само да се изумяваме на богатството на Божието милосърдие: братът обещал пред Бога да не върши повече греха и скоро след това станал лъжец! Защото, излизайки от храма, той нарушил клетвата, извършвайки отново престъплението. Тук не може да не се удивим на безкрайната благост на човеколюбивия Бог, която дори пренебрегнала думите на пророка: Ти ще погубиш всички, които говорят лъжа (Пс. 5:7 — по слав. прев.). Ще ви разкажа и какво станало по-нататък, но ви моля да слушате внимателно. Защото това не са неразбираеми думи, както често, слушайки друго поучение, вие се оплаквате, като казвате: „Понеже той говори непонятно, затова не можем да разберем“. Ето, сега и думите са прости и разказът е твърде полезен. Затова удвоете вниманието си.

Един ден, когато по лош навик отново се случило братът да съгреши, той пак отишъл в църквата. Имат право тези, които казват: навикът е като дълг. Ако някой привикне да греши, то греши и неволно, без да иска, принуждаван от навика като от заемодавец. И тъй, след като сторил греха, човекът бързо отишъл в храма, паднал ничком на земята, плачел, ридаел, стенел, умолявайки милосърдния Владика да се смили над него и да му подаде ръка за помощ, та да може той да изтръгне

от себе си нечистотата на сладострастието. Когато братът се каел така, дяволът, като видял, че не постига никакъв успех, защото онова, което изплитал с греховете, съгрешаващият унищожавал с упованието си на Господа, безсрамно се явил пред очите на самия брат.

Като влязъл след него в църквата и застанал пред вратите, виждайки там брата да лежи ничком, облян в сълзи, той се обърнал към светото изображение на нашия Господ Иисус Христос и гръмко изревал: „Какво общо имаш Ти с мене, Иисусе Христе? Твоето състрадание е безкрайно! Ти ме побеждаваш и ме поваляш с Твоята безкрайна милост и безмерна благост. Защо приемаш този блудник, този нечист сластолюбец, омрачен и осквернен от главата до петите, който всекидневно Те лъже, подиграва се с Твоята власт и презира Твоето владичество, като изменя на словото на истината? Защо не го изпепелиш със страшна мълния, но дълготърпиш, чакаш го да се покае и му оказваш снисхождение? Чували сме, че ще съдиш блудниците и прелюбодейците, обаче Ти не искаш да погубиш нито един грешник! Наистина, Ти си несправедлив Съдия и според желанието Си изопачаваш съда и скланяш очи към неправдата. Мене заради гордостта — такова незначително престъпление — Ти ме хвърли с главата надолу от небесата в преизподнята, без ни най-малко да ме пощадиш. А този лъжец, блудник, сластолюбец, пияница и ненаситник, щом падне пред Теб и започне да пролива сълзи, Ти милостиво скланяш към него ухото Си, кротко явяваш величието Си и бързаш да го помилваш! Защо ли Те наричат най-праведен Съдия? Виждам, че поради голямото Си милосърдие Ти също произволно гледаш на лице и в Твоя съд няма правда." Така говорел дяволът и то с такава голяма ярост, че от устата му излизал пламък. След като той, безумникът, млъкнал, от жертвеника се разнесъл глас, подобен на ехо от най-силни гръмотевици и дори още по-страшен от тях. Господ говорел

към дявола така: „О, лукава и душегубителна змийо! Не си наситил, коварнико, своята злоба с това, че си погълнал целия свят, но и този, който прибъгва към неизказаната милост на Моето добросърдечие, бързаш да грабнеш и погълнеш, ненаситнико! Или той има толкова грехове, че ти ги считаш за равни с пречистата Кръв, която Аз пролях на Кръста? Ето, Моите страдания, смърт и Кръв изходатайстваха снизхождение към неговите малки съгрешения. И самият ти не го прогонваш, когато той отново се връща към греха, а с радост го приемаш, надявайки се да го поробиш и да го завладееш за себе си. Та Аз ли, Който съм толкова благ, милостив и непостижим по милосърдие и Който съм заповядал на Моя ученик и апостол Петър да прощава седемдесет пъти на ден на оскърбилият го, няма да проявя пощада? Няма ли да го пожаля? Няма ли да го помилвам? Знай, щом той прибегне към Мен, няма да се отвърна от него, докато не го придобия. Защото за блудниците, за безаконниците, за грешниците се разпънах, за тях прострях на Кръста пречистите Си ръце, та всеки, който иска спасение, да дойде и да се спаси. От никого няма да се отвърна, никого няма да прогоня от Своята благодат, макар някой и хиляда пъти на ден да идва при Мен и да си отива, и после отново да се връща при Мен. Защото дойдох да призова не праведниците, а грешниците към покаяние."

От този глас дяволът стоял като вцепенен и нямал сили да се помръдне и избяга. След това гласът продължил: „Чуй сега, прелъстителю, и за онова, в което ме обвиняваш. Праведен съм Аз и както намеря някого, според това го и съдя. Ето, Аз намерих този човек в покаяние, изповядване и праведност, понеже той лежи в нозете Ми и те е победил. Затова ще приема духа му и ще направя душата му да стане като на един от светците, понеже в продължение на толкова години той не се отчая за своето спасение, запазвайки твърда надежда на Моята благодат. А ти, душегубче, гледай славата на тази душа и

се мъчи от завист и ревност!" Тогава братът, който лежал ничком, ридаещ и облян в сълзи, предал духа си Богу. И в същия миг Божие отмъщение във вид на изгарящ огън паднало свише върху сатаната и го погълнало, понеже той не се засрамил от Господа Бога.

Ето доказателство, че никога не бива да се отчайваме за спасението си! Достатъчен е дори само този пример, но искам да ви предложа, възлюбени, и друг, също така полезен, който ясно показва, че Бог не се отвръща от никого, стига човек да прибягва към Него. Ще ви предложа следния разказ от светоотеческите книги.

Един велик старец до такава степен победил демонските изкушения, че вече бил напълно свободен от мисловната бран и с очите си виждал и ангелите, и демоните: едните — как се стараят да помогнат за спасението на хората, а другите — как ги тласкат към гибел. Този старец бил така велик и духовно извисен, че запазвал спокойствие, когато виждал нечистите духове. Често пъти дори ги укорявал и довеждал до гняв, напомняйки им приготвената за тях огнена геена. Стигнало се дотам, че тъмните демони разгласили помежду си за стареца, и като се събрали, решили никой от тях повече да не влиза в разговор с него. Това направили, понеже се боели да не би той да нанесе „вреда“ на някого измежду тях поради своето удивително безстрастие. Наистина, старецът, изпълнен с Всесветия Дух, бил достигнал богоподобие.

И тъй, когато подвижникът пребивавал в такава строгост, а демоните — в страх, един от тях казал на друг: „Брате Зерефер (така се наричал този демон), дали ако някой от нас, демоните, се разкае, Бог ще го приеме, или не? Кой знае това? Кажете ми!“ Зерефер отговорил: „Искаш ли да отида при този велик старец, който не се бои от нас, и да разбере от него?“ „Иди — казал другият, — но внимавай, той е прозорлив, ще разбере лъжата

ти, защото непременно ще запита своя Бог. Но все пак, иди. Може би ще успееш да изпълниш желанието си, а ако пък не — върни се."

Тогава Зерефер отишъл при стареца и лицемерно започнал да плаче и ридае пред него като човек. Бог, желаейки да покаже, че от никого не отвърща лицето Си, но приема всички, които прибегват към Него, този път не открил на светеца, че това е дявол, дошъл да го изкуси. Старецът го помислил за обикновен човек. Като го видял, казал му: „Кой си ти, човече? И какво се е случило с теб, че така горчиво плачеш и силно ридаеш?" „Отче свети! — отговорил дяволът. — Аз не съм човек, а зъл демон, понеже за такъв се считам поради множеството си грехове." Старецът, мислейки, че той от смирение нарича себе си демон, попитал: „Какво искаш от мене?" Защото Бог все още не му откривал измамата. Демонът казал: "Нищо повече, освен това — да помолиш твоя Господ Бог да ти открие дали ще приеме дявола, ако той се покае. Защото аз не съм приел кръщение и считам себе си за демон". Старецът отговорил: "Иди сега у дома си, а утре ела, за да ти кажа отговора".

Още същата вечер подвижникът, като издигнал светите си ръце, се молел на човеколюбивия Бог и говорел: „Владико, Господи, Благ и Милостиви, Който искаш всички човеци да се спасят и да достигнат до познание на истината! Чуй ме в този час и открий на мен, Твоя недостоеен раб, дали ще приемеш човек, който с греховете си е надминал и демоните." След тези думи на стареца, изведнъж пред него, блестящ като мълния, застанал ангел Господен и му казал: „Ето какво казва Господ: Защо молиш Моето Всемогъщество за един демон? Понеже той с хитрост дойде да те изкуси."

Старецът запитал: „Но защо Господ Бог не ми откри истината?" Ангелът отговорил: „Не се смущавай.

Домостроителството на спасението изискваше да стане тъй за полза на грешниците — за да се открие неизказаното Божие човеколюбие и това, че Бог не отхвърля никого от прибягващите към Него, дори да дойде дявол или самият сатана, или който и да е друг от техния погибелен род. А също така, за да се разкрие непоклатното отчаяние на демоните. И тъй, когато изкусителят отново дойде при тебе, ти не го изобличавай веднага, но отначало му кажи: „Знай, че човеколюбивият Бог никога и по никакъв начин не се е отвърнал от когото и да е, дошъл при Него! И Той ми възвести, че ти можеш да бъдеш също простен, ако изпълниш онова, което ти заповядам." Когато той, като чуе това, попита в какво се състои заповедта, то ти му отговори: „Така ти заповядва Бог: зная те, кой си ти и откъде си дошъл, за да Ме изкусиш. Ти си древното зло, ти си непристъпната гордост. И как ще можеш да принесеш достойно покаяние? Но за да нямаш никакъв предлог за извинение в Съдния ден, чуи с какво трябва да започнеш покаянието си. Господ ти казва така: три години прекарай на едно място, без да го напускаш, и ден и нощ, обърнат на изток, казвай: „Господи, помилвай мене, древното зло." Освен това по сто пъти казвай високо: „Помилвай мене, помрачения изкусител." Кажи му: „Когато изпълниш това с подобаващо смирение, тогава ще бъдеш причислен към Божиите ангели." Ако се съгласи да направи това, приеми покаянието му. Но знай, че древното зло не ще стане ново добро. А това, което ще се случи, ти запиши, та да не падат в отчаяние, онези, които желаят да се покаят. Нека от случилото се хората да придобият твърда увереност, че никога не трябва да се отчайват за спасението си."

Като казал това, Божият ангел се възнесъл на небето. На другия ден рано сутринта идва дяволът и започва отдалеч да се преструва на плачещ човек и да моли за милост стареца. Но старецът не изобличил веднага неговия замисъл, а само в

сърцето си говорел: „В лош час си дошъл, хищнико дяволе, отровни скорпионе, древно зло, тиранино, чудовище!" След това му казал: „Знай, че молих Бога, както ти обещах. Бог ще приеме твоето покаяние, ако изпълниш онова, което Той ти заповядва като Всесилен и Вседържител." Демонът попитал: „Какво ми е заповядал?" Старецът отговорил: „Заповяда да стоиш на едно място три години, като денем и нощем гръмогласно произнасяш по сто пъти такива думи: „Боже, смили се над мене, окаяния." И пак по същия начин сто пъти: „Боже, помилвай мене, древно зло." И след това: „Боже, спаси мене, помрачения и проклетия." Ако направиш това, Бог ще приеме твоето покаяние и ще те причисли, както преди, към Своите ангели."

Демонът Зерефер много се смял на тези думи на стареца и му казал: „Ако исках да се нарека окаян и древно зло, помрачен изкусител, тъмен и проклет, то щях да сторя това в самото начало и веднага бих се спасил. Но сега да нарека себе си древно зло! Не, това е невъзможно! Защото днес аз съм покрит със слава. Всички ми служат, всички се боят и треперят от мене. Сега да се нарека окаян, изкусител и древно зло?! Не, старче, няма да сторя това. Аз, господстващият над всички грешници, да се превърна в смирено разкайващ се непотребен раб?! Не, старче, няма да стане това!" И изричайки тези думи, нечистият демон с грозен вик изчезнал. Старецът, като видял това, застанал на молитва и си рекъл: „Наистина, ангелът беше прав като каза, че древно зло няма да стане ново добро".

Всичко това, мои възлюбени, ви разказвам не случайно и не без цел, а за да узнаете голямата и неизказана милост и безкрайната благодат на Господа. Ако Бог е готов да приеме и дявола, стига той да се разкае, то колко повече ще приеме хората, които прибегват към Него и за които Той е пролял Кръвта Си. Защото, ако дяволът беше казал и направил онова,

което чрез светия старец му беше заповядано, то Господ щеше да остане верен на Своето обещание и щеше да го приеме по неизказаната Си благодат. Но тъй като дяволът се надсмял над това повеление, то ще бъде осъден на най-жестоки мъки в деня на Съда, в деня, страшен за всички зли демони и още по-страшен за ония от тях, които със злобата си са надминали останалите. Бог по-строго ще накаже и тези хора, които постъпват по подобен начин, изкушавайки Господа.

И така, ако си грешник, кай се! Не искаш? Тогава ще се мъчиш в геената повече от самите демони, разбира се, ако не се погрижиш преди смъртта да свалиш от себе си бремето на своите грехове. Аз се боя, казваш ти, понеже мисля, че за мене няма спасение. Какво говориш, човече?! Когато блудстваш, нима Бог не може да те умъртви с мълния? Но Той и досега те чака, възлюбени, чака те да се вразумиш и, като се покаеш, да се очистиш от страстите си. Защото в каквото състояние смъртта завари човека, в такова ще го и проводи (на Съда). Ако умреш като роб на дявола, ще бъдеш нещастен в бъдещия живот. А ако се освободиш от греха преди смъртта си, ще имаш блажен жребий в бъдещия век и ще отидеш при Господа.

Един много опитен монах, служейки 40 години на Бога, получил дар да възкресява мъртви и с благодатта на Светия Дух да изцелява всякакви болести и недъзи. Издигнат до такава степен на съвършенство, той се съблазнил и паднал в блуд и убийство. Но виж как чрез покаяние отново придобил предишните си дарования! Като се отвърнал от греха и се изправил духом от падението си, той започнал да се подвизавал в сълзи, молитви и пост и отново получил дара на чудотворство. Виждаш ли силата на покаянието? Виждаш ли дълготърпението на Вседържителя? По времето, когато този блажен монах се трудел в своя покаен подвиг, се случило бездъждие и настъпила неவிждавана суша. Целият народ постел, молел се и бодърствал, обаче нищо не можал да стори

за себе си. Молели се подвижници, ходатайствали пастири, свещеници, монаси и миряни. Но Бог никого не послушал.

И какво станало? Силата на покаянието накрая била засвидетелствана свише. От Небето загърмيا глас: „Няма да ви чуя, няма да ви чуя! Но отидете при Моя раб Яков, нека той се помоли и ще изпратя дъжд.“ И колко било поучително това за всички! О, ново чудо на покаянието! Сам Бог молел каещия се. Помоли се, казвал му, и Аз ще дам дъжд. Каещият се бил умоляван от Господа на всички, умолявали го и хората: „Кажы само дума, рабе Божи, кажи и дай на нас, изоставените, дъжд.“ Инокът, като чул това, се ужасил, понеже не се надявал покаянието му да бъде прието.

Виждаш ли смирението, което се родило от покаянието?! Този, който преди това паднал поради гордост и надменност, прелъстявайки се от красотата на своята праведност, сега се възвеличил чрез покаянието. И тъй, народът го умолявал да се помоли, за да изходатайства дъжд, а той отказал, считайки себе си за недостоеен. Какво сторили тогава хората? Отново викнали към Господа и чули такъв отговор: „Ако не се помоли Моят раб, няма да ви помилвам!“ Тогава отново започнали с горчиви сълзи да умоляват праведника да се помоли. И щом той ги послушал — веднага, щом вдигнал ръцете си нагоре и почнал да моли Господа — веднага земята се изпълнила с преизобилен дъжд, така че и реките, които преди това били безводни, потекли и водните потоци дълго, дълго не могли да се усмират.

Виждаш ли каква е славата на покаянието! Удивително е неговото действие. Затова нека и ние колкото се може по-скоро да пристъпим към покаянието, понеже то няма нищо равно, нищо подобно на себе си и друго толкова бързо средство за лекуване на душевните рани не съществува. Да започнем да се каем, докато сме живи. Защото покаянието ни

е дарувано само в този живот, докато носим това смъртно тяло. В деня на Съда духовното бездействие в този живот ще причини ужасна скръб на онези, които приживе са дремали в греховен сън. И тъй, умолявам ви, възлюбени: нека се потрудим в духовни трудове и подвизи, нека чрез тях подчиним тялото на духа, та с усърдие и много усилия, като съберем в себе си добро и полезно за пътя към вечността, да преминем в безкрайния живот при Иисуса Христа, нашия Господ.

Нему слава и владичество сега, и всякога, и вовеки веков! Амин.

Още от СВЕТИ АМФИЛОХИЙ ИКОНИЙСКИ:

ЩО Е ПОКАЯНИЕ?

Не вкусвай неумерено храна, подобно на безсловесните; не се опивай всекидневно; обикни поста, сълзите; прилепи се по-силно към молитвата;..

Ако си грешник, кай се! ... Аз се боя, казваш ти, понеже мисля, че за мене няма спасение. Какво говориш, човече?! Когато блудстваш, нима Бог не може да те умъртви с мълния? Но Той и досега те чака, възлюбени, чака те да се вразумиш и, като се покаеш, да се очистиш от страстите си. Защото в каквото състояние смъртта завари човека, в такова ще го и проводи (на Съда). Ако умреш като роб на дявола, ще бъдеш нещастен в бъдещия живот. А ако се освободиш от греха преди смъртта си, ще имаш блажен жребий в бъдещия век и ще отидеш при Господа.

...

"Ако дяволът вече е успял да посее в мен всички тези страсти, то какво да правя, след като съм обременен и притиснат от толкова много беззакония?" Кай се, брате, труди

се в духовни подвизи и отново ще бъдеш въздигнат в предишното си състояние. Но ти ще кажеш: "Съмнявам се дали ще бъде прието моето покаяние, защото оскверних светото Кръщение и очерних богоизтъканата одежда". Възлюбени, зная, че си осквернен. Но покай се и аз твърдо вярвам, че ще бъдеш отново приет... Има за теб спасение, има за теб покаяние! Само се откажи от робството на греха. Чрез нас Синът Божий ще ти отвори вратите на рая. Само се покай! Само се обърни към Бога!

...

Цялото зло, което нахлува в мислите ти всеки ден и час, посява в теб по древния си обичай сатаната, който се старае с хитрост тайно да измами твоите чувства и после да те хвърли в пропастта... Дяволът е безсрамен и по всякакъв начин изкушава човека.

{{_LINK1_}}